

आठराई त्रिवेणी गाउँपालिकाको गाउँसभाको बखे अधिवेशनमा निर्णयार्थ प्रस्तुत प्रस्ताव

सभाबाट पारित मिति: २०७९/०३/१०

नीति तथा कार्यक्रमहरू

आठराई त्रिवेणी गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७९/८० को नीति तथा कार्यक्रम "समृद्ध आठराई त्रिवेणी सुखी पालिकाबासी", मा उपस्थित आठराई त्रिवेणी गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत तथा सम्पूर्ण गाउँसभा सदस्यज्यूहरू आठराई त्रिवेणी गाउँपालिकाको छैटौँ बखे अधिवेशनमा हार्दिक स्वागत गर्दछु।

आठराई त्रिवेणी गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७९/८० को नीति तथा कार्यक्रम यस गरिमामय गाउँसभाको बैठकमा प्रस्तुत गर्नु पाउँदा मलाई अत्यन्तै खुशी लागेको छ। वि.सं. २०७९ साल वैशाख ३० गते सम्पन्न स्थानीय तह निर्वाचनबाट हामीलाई मतदान मार्फत निर्वाचित गर्नुहुने आदरणीय आठराई त्रिवेणीबासी, आमामुखा, दाजुभाई, दिदीबहिनीहरू लगायत सबैमा हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु। यस अवसरमा म नेपालको संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको स्थापना र स्वशासनका लागि नेपाली जनताले गर्दै आएका जनआन्दोलनहरूमा सहादत प्राप्त गर्नुहुने सहिदहरूप्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु। आठराई त्रिवेणी गाउँपालिकाको विकास, सुधार, समृद्धिका लागि नेपालको संविधान तथा संघीय, प्रदेश र स्थानीय कानूनद्वारा प्रदत्त हक अधिकारको प्रचलन गर्न तथा कानूनतः निर्देशित काम, कर्तव्य र दायित्व निर्वाह गर्न हामी प्रतिबद्ध छौं। आठराई त्रिवेणीको इतिहास, संस्कृति, सम्पदा र सभ्यताको संरक्षण, सम्बर्द्धन प्रवर्द्धन गर्नु हाम्रो पहिलो कर्तव्य हुन आएको छ। सेवाग्राहीलाई सरल, सहज तरिकाले सेवा प्राप्त गर्ने हकलाई सुनिश्चित गर्न, सूचना र प्रविधिको उच्चतम प्रयोग गर्न अनिवार्य छ।

। आन्तरिक सुशासन र सब प्रशासनको विकासबाट हामीले अख्तियार गरेको नीति तथा कार्यक्रमको प्रारम्भिक कार्यान्वयन हुने भएकाले यो नीति तथा कार्यक्रम त्यसतर्फ नै निर्देशित रहेको छ। जनतासँग प्रत्यक्ष सम्पर्क र सम्बन्ध रहने वडा कार्यालयको क्षमता विकास, स्रोत साधनमा वृद्धि र प्रणालीको विकास गर्ने नीति अवलम्बन गर्न प्रस्ताव गरिएको छ। शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगारी, उद्यमशीलता, सामाजिक विकास, युवा तथा खेलकुद, भौतिक पूर्वाधार विकास, खानेपानी तथा सरसफाई, विपद् व्यवस्थापन, न्याय निरूपण, मानव अधिकार प्रवर्द्धन जस्ता विषयगत क्षेत्रका लागि विशेष नीति तथा कार्यक्रम प्रस्ताव गरेको छु।

अहिले हामी स्थानीय तहको नयाँ संरचना अन्तर्गत नयाँ प्रयोगको अवस्थामा छौं, एउटा अभ्यासमा छौं। यस्तो गहन जिम्मेवारीलाई जटिल परिस्थितिको बावजूद पनि सफल बनाएर जानुछ। स्थानीय तहलाई सफल, स्थिर र दीर्घ बनाई जनतालाई अधिकतम सेवा सुविधा र विकासको मूल दिनु छ। यी सम्पूर्ण कार्यको लागि हामीले हाम्रो आफ्नै आन्तरिक आम्दानीका स्रोतहरूको दायरालाई फराकिलो बनाउँदै समृद्ध र आत्मनिर्भर आठराई त्रिवेणी गाउँपालिका बनाउन हाम्रो हरेक प्रयासहरू रहनेछ र यस कार्यमा तपाईंहरूको निरन्तर साथ सहयोग र प्रतिबद्धताको आवश्यकता रहेको छ।



प्रमाणित गर्दछु
२०७९/०३/१०

यस आठराई त्रिवेणी गाउँपालिकाका जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारी कुनै पनि राजनैतिक आग्रह वा पुर्वाग्रह नराखी गाउँपालिका बासी तथा आम नागरिकहरुको सेवा र सुविधामा तत्पर लागि रहने कुरा यहाँहरु माझ जानकारी गराउन चाहान्छु । आठराई त्रिवेणी गाउँपालिकाका आम नागरिकको जिवनस्तर सुधार गर्नका निम्ति हामीले विभिन्न व्यवसायिक तालिमको समेत आयोजना गर्नेछौ । गाउँपालिका बासी तथा आम नागरिकहरुको आर्थिक समृद्धिका लागि कृषि क्षेत्रलाई व्यवसायिकरण तथा आधुनिकिकरण गर्दै रोजगारीको अवस्था सिर्जना गर्ने, भौतिक पूर्वाधार निर्माण गर्ने, नागरिकलाई व्यवसायिकरण गर्न तालिम दिने तथा आर्थिक सहायता स्वरूप अनुदानका कार्यक्रमहरु संचालनमा ल्याएका छौ । त्यस्तै आठराई त्रिवेणी गाउँपालिका सामाजिक न्यायको क्षेत्रमा पनि काम गरिरहेको अवस्था छ । सामाजिक उत्पिडनमा परेका महिलालाई उद्धार र उत्थानका निम्ति जेनचेतना जगाउने र पूर्ण रूपमा मानव अधिकारको महसुस सबै वर्ग, समुदायका मानिसमा हुने गरि उपयुक्त वातावरण तयार गर्नमा सबैको साथ सहयोग र सहकार्यको अपेक्षा गरेको छौ ।

आ.व. २०७९/८० को नीति तथा कार्यक्रम तयार गर्दा “समृद्ध आठराई त्रिवेणी सुखी पालिकाबासी” भन्ने नारालाई सार्थकता दिन नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४, स्थानीय तहको बजेट तथा कार्यक्रम दिगदर्शन (२०७४), स्थानीय तहमा बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन, आर्थिक व्यवस्थापन तथा सम्पत्ति हस्तान्तरण सम्बन्धी निर्देशिका (२०७४) र मन्त्रालयबाट विभिन्न समयमा गरिएका परिपत्र र निर्देशनहरुलाई आधार मानिएको छ । यसका अतिरिक्त स्थानीय सामाजिक कार्यकर्ताहरु, शिक्षक तथा बुद्धिजीविहरुबाट प्राप्त अमूल्य सुझावहरुलाई समेत संलग्न गरिएको छ । टोल बस्तीहरुबाट माग भई वडा समितिहरुबाट पारित भई आएका योजना तथा कार्यक्रमहरुलाई आधार बनाइएको छ । निति तथा कार्यक्रम बनाउदा निम्न प्रकारका योजना तथा कार्यक्रमलाई प्राथमिकता दिइ निति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरिएको जानकारी गराउन चाहान्छु:

१. आर्थिक विकास तथा गरिवि निवारणमा प्रत्यक्ष योगदान पुर्याउने ।
२. उत्पादनमुलक तथा लागत प्रभावकारी दिगो विकासमा जोड दिने ।
३. जनताको जिवनस्तर, आम्दानी र रोजगारी बढ्ने
४. स्थानिय सहभागिता जुटने, स्वयमसेवा परिचालन गर्न सकिने तथा लागत कम लाग्ने
५. स्थानीय श्रोत साधन र सिपको अधिकतम प्रयोग हुने
६. महिला बालबालिका तथा पिछ्छिडिएको क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने
७. लैंगिक समानता सामाजिक समावेशिकरणमा अभिवृद्धि हुने
८. दिगो विकास, वातावरणिय संरक्षण तथा संवर्द्धन गर्न सघाउ पुर्याउने
९. धार्मिक, भाषिक तथा साँस्कृतिक पक्षको जर्गेना र सामाजिक सदभाव तथा एकता अभिवृद्धिमा सघाउ पुर्याउने
१०. शिक्षा क्षेत्रमा आधुनिकरण तथा शैक्षिक गुणस्तर बृद्धि गर्ने
११. कृषि तथा पशु आधुनिकिकरण तथा व्यवसायिकरण गर्न विभिन्न कार्यक्रम संचालन गर्ने
१२. खेल क्षेत्रको विकासका लागि विभिन्न कार्यक्रम तथा योजना तर्जुमा गर्ने
१३. स्वास्थ्य क्षेत्रलाई विशेष प्राथमिकता दिई स्वास्थ्य पालिका बासी बनाउन, भौतिक निर्माण गर्ने, विभिन्न कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने एवं जनशक्तिको व्यवस्थापन गर्ने
१४. पालिका भित्रका मुख्य सडकहरु बाह्रै महिना संचालन हुने गरि निर्माण कार्य गर्ने



प्रमाणित गर्दछु,
 २०७९/०३/१०

१५. सबै वडालाई विद्युतको राष्ट्रिय प्रसारण लाईनमा जोडने र उज्यालो गाउँपालिका बनाउने एवं घरायसी प्रयोजनमा खपत हुने विद्युत महसुल निः शुल्क गर्ने व्यवस्था गर्ने
१६. स्वच्छ खानेपानी विस्तार गर्नका लागि एक घर एक धारा कार्यक्रम संचालन गर्ने
१७. पूर्वाधार विकासका निम्ति वार्षिक बजेट कार्यक्रममा रहेका योजनालाई मितव्ययी, पारदर्शी, लागत प्रभावकारी, प्राविधिक स्टिमेट र गुणस्तरमा तादम्यता हुने गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने ।
१८. विपत व्यवस्थापन गर्नका लागि पूर्व तयारी गर्ने, विपतको अवस्थामा राहत उपलब्ध गराउने, उद्धार गर्ने एवं पुनः निर्माणको काम गर्ने
१९. आन्तरिक आय वृद्धि गर्ने उद्देश्यदले पर्यटन पूर्वाधार विकासका लागि भएका प्राकृतिक पर्यटकिय क्षेत्रको पहिचान, विकास तथा विस्तार गर्ने एवं कृत्रिम पर्यटन पूर्वाधार निर्माण गर्ने ।
२०. कार्यालयको सुः शासन प्रबर्द्धनमा सूचना प्रविधिको प्रयोग गर्ने
२१. प्राकृतिक स्रोत साधनको प्रयोग गर्दा अध्यनमा आधारित रहि सुरक्षण गर्ने र दिगो विकास गर्ने

गाउँपालिकाको स्थापना भए पछि गाउँपालिकाबासीको माग र आवश्यकताहरू धेरै छन् र रहन्छन् । तर हामीलाई प्राप्त सीमित स्रोतबाट एकैपटक सबैको सबै माग र आवश्यकतालाई सम्बोधन गर्न सकिदैन । धेरै क्षेत्रमा बजेट छरिएर जाँदा उपलब्धी त्यति नदेखिने, यसबाट लगानीको प्रतिफल समयमा प्राप्त गर्न नसकिने हुँदा विगतका अधुरा आयोजनाहरूलाई प्राथमिकता दिने साथै प्राप्त स्रोतहरूको अधिकतम परिचालन गर्दै त्यसबाट तत्काल सेवा प्राप्त गर्न सक्ने अवस्था सृजना गर्न मुख्य आवश्यकताहरू पहिचान गरी ठूला ठूला आयोजनाहरू र पुरा गर्न सकिने खालका आयोजनाहरूलाई प्राथमिकता दिने नीति लिइएको छ । साथै गाउँपालिकालाई प्रत्यक्ष फाइदा पुग्ने ठुला आयोजना निर्माण गर्नका लागि संघ प्रदेश सँग समन्वय र सहकार्य गर्ने निति लिइएको छ ।

अस्थायी अस्पतालमा MBBS डाक्टरको व्यवस्था गरी गाउँपालिका बासी अन्य क्षेत्र गई स्वास्थ्य सेवा प्राप्त गर्नुपर्ने बाध्यताको अन्त्य गर्नेछौ । गाउँवासीको जीवनस्तरलाई माथि उकास्न समग्र नीति तथा कार्यक्रमहरू परिलक्षित भएका छन् । यस पटकको कार्यक्रममा समावेश गर्न नसकिएका अति आवश्यक आयोजनाहरूलाई आगामी कार्यक्रममा समावेश गरिने साथै विभिन्न निकायहरूसँग समन्वय गरी समाधान गर्ने व्यवस्था मिलाईने छ । गाउँवासी नागरिक स्वरोजगार हुन र उत्पादन भएका स्थानिय स्तरका स्रोत साधनको बजारीकरण होस भन्नाका निम्ति औद्योगिक ग्रामको स्थापना गर्न लागेको जानकारी अनुरोध गर्न चाहान्छु जसका निम्ति जग्गा दाताबाट जग्गा समेत प्राप्त भईसकेको अवस्था छ । गाउँपालिकाले आम नागरिकको सेवा र सुविधालाई मध्यनजर गर्दै रिक्त दरबन्दीहरूमा करारमा कर्मचारी लिएर पदपुर्ति गरी सेवा प्रवाह गरिरहेको अवस्था छ । त्यस्तै नेपाल सरकारले लागु गरेका ऐन कानुन तथा कार्यविधि र गाउँसभाबाट पारित भएका ऐन कानुन तथा कार्यविधिमा कार्यालय सधै इमान्दार परिपालक भई गाउँपालिका कार्यालयले सेवामुखि भाव लिएर सेवा प्रवाह गरिरहेको जानकारी गराउन चाहान्छु । संस्थागत सुदृढिकरणका लागि कार्यक्रम तथा तालिम संचालन गर्न कार्यालय सधै तत्पर रहेको कुरा अनुरोध गर्न चाहान्छु साथै इमान्दार र कर्तव्यनिष्ठ कर्मचारीलाई पुरस्कृत गर्ने र कार्यालय प्रति दुष्भावना राखेलाई दण्ड सजाय दिन गाउँपालिका कार्यालय कति पनि पछाडि हटने छैन भनि अनुरोध गर्न चाहान्छु ।

यस आठराई त्रिवेणी गाउँपालिकाका अधिकांश नागरिक कृषि पेशामा आवद्ध छन् त्यसैले कृषकलाई सहयोग गर्नका निम्ति बिउ विजन बाँड्ने, मलखाद विषादी, पशुको नस्ल सुधार, औषधी उपचार तथा प्राविधिक परामर्शका लागि निम्ति कार्यक्रममा समावेश गरिएको जानकारी गराउन चाहान्छु ।

गाउँसभाका सदस्यहरू,

२०७९ साल बैशाख ३० गतेको निर्वाचन पश्चात नवनिर्वाचित जनप्रतिनिधिले गाउँपालिका बासीको जिवनस्तर सुधार गर्नका लागि ल्याइएको पहिलो वर्षे निम्ति कार्यक्रम भएको हुदाँ यसलाई मूर्त रुप दिनका लागि सबैले हातेमालो गर्नु आवश्यक छ । साथै गाउँपालिकामा हुने विकास निर्माणले प्रत्यक्ष रुपमा सबै आम नागरिकको जिवनस्तर उकास्ने किसिमको हुनु जरुरी छ त्यसैले यस अधिको जनप्रतिनिधिले गरेका राम्रा कामलाई आत्मसाथ गर्ने र कमिकमजोरी तथा चुनौतिलाई अवसरको रुपमा परिवर्तन गरी दिगो विकास र दिगो प्रतिफलमा लक्षित रहनेमा कुनै पनि कमिकमजोरी गर्न नहुने अनुरोध गर्न चाहान्छु ।

गाउँसभाका सदस्यज्यूहरू,

अब म क्षेत्रगतरुपमा आगामी आ.व. २०७९।०८० को लागि देहाय बमोजिमको नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्दछु ।

१. पूर्वाधार विकास सम्बन्धी नीति:

“पूर्वाधार विकास गाउँपालिकाको आवश्यकता दिगो विकास पहिलो प्राथमिकता”

- क. गाउँपालिकाको पूर्वाधार विकासका लागि गुरुयोजना निर्माण गरि पूर्वाधारहरूको निर्माण गरिनेछ ।
- ख. यस आठराई त्रिवेणी गाउँपालिका अन्तर्गत पर्ने सबै वडामा निर्माणाधिन वडा कार्यालय भवनको निर्माण सम्पन्न गरिनेछ ।
- ग. गाउँपालिकाको केन्द्र र सबै वडाका केन्द्रहरूलाई सडक सञ्जालले जोडिइ सकिएकोले उक्त सडकहरूमा बाह्रै महिना यातायात सुचारु हुने गरि स्तरोन्नति गर्ने कार्यलाई जोड दिइनेछ ।
- घ. पूर्वाधार विकासमा अन्य सरकारी, गैर सरकारी राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्थाहरूसँग साझेदारी गर्ने नीति लिइनेछ ।
- च. निर्मित पूर्वाधार मर्मत संभार गर्नु पर्ने अवस्थामा गाउँपालिकाले खडा गरेको मर्मत संभारकोषबाट प्राथमिकताका आधारमा मर्मत गर्ने नीति लिइनेछ ।
- छ. सार्वजनिक परीक्षण अनिवार्य गरी सोको आधारमा मात्र भुक्तानी दिने नीति लिइने छ ।
- ज. स्थानीय श्रोत र साधनको अधिकतम प्रयोगलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
- झ. सडकको नयाँ ट्रयाक खोल्ने कार्यलाई भन्दा गन्तव्यसम्म नपुगेका सडकहरूलाई गन्तव्यसम्म पुर्याउने तथा पुराना सडकहरूलाई स्तरोन्नती/मर्मत गर्ने कार्यलाई जोड दिइनेछ ।
- ञ. विद्यालय, संघ संस्था, समूह आदिका भवनहरू निर्माण गर्दा आधुनिक तथा बालमैत्री, अपाङ्गमैत्री बनाउने नीति लिइनेछ ।
- ट. वातावरणमैत्री नीति अवलम्बन गरी भौतिक पूर्वाधार निर्माणका कार्यहरूलाई वातावरणमैत्री बनाइनेछ ।
- ठ. गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरूसम्म पुग्ने सडक निर्माण तथा स्तरोन्नतीमा जोड दिइनेछ ।
- ड. महत्वपूर्ण सडक तथा संरचनाहरूको DPR तयार गरी निर्माण सम्पन्न गर्न गाउँपालिका, प्रदेश सरकार तथा संघीय सरकारबाट आवश्यक बजेट जुटाई क्रमशः योजनाहरू कार्यान्वयन गरिनेछ ।



प्रमाणित गर्दछु
2068/08/90
अध्यक्ष

- ढ) मुख्यन्त्री कृषि सडक लगायतका स्थानीय, प्रादेशिक, राष्ट्रिय रणनीतिक सडक मार्ग(तेर्सो तथा ठाडो) हरूमा यस गाउँपालिकाको साझेदारीमा सञ्चालन गरिनेछ ।
- ण) गा.पा भित्रका सबै विद्यालयहरुको अति आवश्यक भवनहरु निर्माण गरिने छ ।
- त) ठेक्का लागेका योजनाको काम सम्झौतामा उल्लेखित समयावधीमा सम्पन्न गर्न लगाइनेछ ।
- थ) फुलबारी पुछारबाट दोखु पुछार जोडने खडकुडेमा मोटरेवल पुलको आवश्यक अध्ययन गरी निर्माणका लागि पहल गर्ने
- द) प्रत्येक वडाहरुमा ५०० क्षमताको सामुदायिक भवन निर्माण गरिनेछ ।
- ध) पालिका भित्र बसोबास गर्ने सबै जात जातिहरुको पहिचान झल्किने गरी एक साझा संग्राहालय निर्माण गरिने छ ।
- न) दैविक विपत तथा प्राकृतिक प्रकोपमा परी धन जनको क्षति भएको ठाउँमा राहत तथा पुनः निर्माणको काम गरिने छ ।
- प) विद्यालय खेल मैदान निर्माण भवन निर्माण कम्पाउण्ड घेराबारा गर्ने कामलाई प्राथमिकतामा राखिनेछ ।

२. पर्यटन सम्बन्धी नीति:

“आर्थिक विकासको आधार पर्यटन पूर्वाधार”

- क) आन्तरिक आय बृद्धि गर्नका लागि प्राकृतिक, भौगोलिक, सामाजिक, जातीय र साँस्कृतिक विविधताको कारण पर्यटन उद्योगको प्रचुर सम्भावना भएको यस गाउँपालिकामा पर्यटन व्यवसायमा प्रवर्द्धन गर्नका लागि गुरुयोजना निर्माण गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- ख) पर्यटकीय स्थल निर्माण कार्य अन्तरगत वडा नं. १ को विगोत पोखरी, धोद्रे, चिलिडसे माडहिम, वडा नं. २ को मूलचोक पाथिभरा, काबेली दोभान, वडा नं. ३ को चुँवाखोला भकारी दह, वडा नं. ४ को तारेभिर गोर्जाटार तथा वडा नं. ५ को माछापुखरीमा पर्यटन पूर्वाधार निर्माणकार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- ग) गाउँपालिका भित्र रहेका अन्य धार्मिक, साँस्कृतिक, प्राकृतिक पर्यटकीय सम्भावना भएका क्षेत्रहरुको पहिचान विकास, संरक्षण एवं प्रचार प्रसार गरी यस गाउँपालिकालाई पर्यटकीय गन्तव्यको रूपमा विकास गर्ने नीति लिइनेछ ।

३. कृषि तथा पशुपन्छी सम्बन्धी नीति:

“कृषि तथा पशुपन्छीको विकास र विस्तार

समृद्ध आठराई त्रिवेणी निर्माणको आधार”

- क) औद्योगिक ग्रामको पूर्ण रूपमा आवश्यक भौतिक संरचना तयार गरिनेछ र कोल्ड स्टोर समेत निर्माण गरि कृषि उपजको जगेर्ना गरिनेछ ।
- ख) विशेष कृषि उत्पादन अन्तर्गत गाउँ र हावापानी सुहाउँदो बालीको पहिचान गरी उन्नत बीउ तथा फलफुलका विरूवा वितरण गर्ने तथा विभिन्न प्रोत्साहनमूलक कार्यक्रमको माध्यमबाट कृषि उत्पादन बृद्धिलाई प्रोत्साहन गर्दै युवाहरुलाई कृषितर्फ आकर्षित गर्ने नीति लिइनेछ ।



प्रमाणित गर्दछु,
 [Signature]
 २०६९/०३/१०/१
 अध्यक्ष

- ग) कृषिलाई बेरोजगारीको अन्त्य गर्ने मुख्य आधारको रूपमा विकास गरी जैविक खेती प्रवर्द्धनमा जोड दिई पूर्णरूपमा व्यवसायीकरण गर्दै लगिनेछ ।
- घ) कृषिबाट उत्पादित अन्न तथा नगदेबालीहरूको बजार पहिचान गरी जनताको जीवनस्तर माथि उकास्न गाउँपालिकाको भौगोलिक विविधता अनुसार उपयुक्त जाति प्रजातिका फलफुल खेतिलाई व्यवसायिक रूपमा खेती गर्न प्रोत्साहित गरिनेछ ।
- ङ) बेमौसमी तरकारी उत्पादनका लागि टनेल, ग्रीनेट, वीउविजन वितरण र किटनासक औषधी वितरण गर्दै जैविक बिषादी निर्माण गरी कृषि पेशातर्फ प्रोत्साहन गर्ने नीति लिईनेछ ।
- च) गाउँपालिका भित्र रहेका खेतीयोग्य जमिनहरूलाई बाँझो नराख्न प्रोत्साहित गरिनेछ ।
- छ) रासायनिक मलको प्रयोगलाई न्यूनीकरण गर्दै प्राङ्गारीक मल तथा गड्यौले मल उत्पादन तथा प्रयोगमा जोड दिनका साथै भकारो सुधार कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- ज) उन्नत जातका गाई वस्तु र बाखा उत्पादन गरी समान लगानी र परिश्रममा बढी आयआर्जन गर्नका लागि नस्ल सुधार गर्दै लगिनेछ ।
- झ) यस गाउँपालिकालाई मासु र अण्डामा पूर्णरूपमा आत्मनिर्भर बनाउन पशु तथा पञ्छीपालन व्यवसायलाई प्रोत्साहित गरिनेछ
- ञ) गाउँपालिका भित्र रहेका घरपालुवा पशुपन्छीको स्वास्थ्य अवस्था कायम गर्न तथा पशुपन्छीबाट मानव जीवनमा असर पार्न सक्ने विभिन्न रोगहरूबाट बच्न पशु स्वस्थ शिविर तथा एन्टि रेबिज भ्याक्सीन कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
- ट) स्थानीय कृषि/पशुजन्य उत्पादनको बिक्री वितरण सहजीकरण तथा बजारीकरणका लागि परम्परागत रूपमा चल्दै आइरहेका हटियाहरूलाई व्यवस्थित बनाउने कार्यको शुरुवात गरिनेछ ।
- ठ) प्रत्येक वडामा कृषि पाठशाला संचालन गरिनेछ ।
- ड) पालिकामा एक मुख्य संकलन केन्द्र र सबै वडाहरूमा शाखा संकलन केन्द्रहरूको स्थापना गरी गाउँगाउँमा उत्पादित सबै खाले कृषि उत्पादनहरूलाई उचित मूल्य सहित बजार सम्म पुर्‍याउने र कृषि बजारको अभावको अवस्थालाई अन्त्य गरिनेछ ।
- ढ) एक क्षेत्र एक उत्पादन कार्यक्रम अन्तर्गत पालिकाको माथिल्लो भेगमा व्यापक मात्रामा मौरी पालन व्यवसाय तथा तल्लो तथा विच भागमा कफि खेतिलाई विकास र विस्तारका लागि प्रविधि तथा पुर्जी लगानीको व्यवस्था गरिनेछ ।
- ण) पालिकाबाट कृषि विज्ञ उत्पादन गर्न स्नातक तह देखि माथी कृषि अध्ययन चाहनेहरूका लागि अध्ययन पश्चात अनिवार्य ५ वर्ष सेवा गर्ने सर्तमा निशुल्क पढ्ने व्यवस्था गरिनेछ ।
- त) कृषि सिचाईको अभाव भएका स्थानहरूमा सिचाई सुविधा उपलब्ध गराईनेछ ।
- थ) कृषि तथा पशु बिमाको व्यवस्था गरिने छ ।
- द) कृषकहरूलाई प्रोत्साहन तथा पुरस्कृत गरी कृषि व्यवसायमा आकर्षित गर्न प्रत्येक वडाहरूमा बर्षेनी कृषि प्रदर्शनी मेलाहरूको आयोजना गरिने छ ।



प्रमाणित गर्दछु ।

2065/02/90

2065/02/90

अध्यक्ष

४. शिक्षा सम्बन्धी नीति:

“गुणस्तरीय शिक्षा र रोजगार

जिवन समृद्धिको आधार”

- क) शैक्षिक क्षेत्रलाई राजनैतिक हस्तक्षेप मुक्त गराइनेछ । गाउँपालिकाका सम्पूर्ण विद्यालयहरूलाई शान्ति क्षेत्र बनाइनेछ ।
- ख) प्राविधिक शिक्षा मार्फत दक्ष जनशक्ति उत्पादन गर्न प्राविधिक शिक्षालय स्थापनार्थ आवश्यक प्रकृया अघि बढाइने छ ।
- ग) गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हाल सञ्चालित विद्यालयहरूको भौतिक तथा उपलब्ध जनशक्तिको अवस्था हेरी स्नातक तहको कक्षा सञ्चालन गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- घ) गाउँपालिका भित्रका विद्यालयहरूको शैक्षिक गुणस्तर वृद्धि गर्न नियमित अनुगमन र सुपरिवेक्षण कार्यलाई प्रभावकारी बनाइने छ ।
- ङ) सामुदायिक विद्यालयतर्फबाट SEE परीक्षामा सर्वोत्कृष्ट अंक प्राप्त गर्ने एक छात्रा र एक छात्रलाई वार्षिक रुपमा पुरस्कार मार्फत सम्मान गरिनेछ । साथै गाउँपालिका स्तरीय आधारभूत तह उत्तीर्ण परीक्षामा सर्वोत्कृष्ट विद्यार्थीलाई समेत पुरस्कृत गरिनेछ ।
- च) विद्यालय कार्यसम्पादन निर्देशिकामा उल्लेखित सूचकहरूका आधारमा विद्यालय तथा शिक्षकहरूको कार्यसम्पादनको मुल्याङ्कन गरी विद्यालय तथा शिक्षकहरूको कार्य सम्पादनको आधारमा उपयुक्त पुरस्कार तथा दण्ड पुरस्कारको नीतिगणलिइनेछ ।
- छ) पालिका भित्रका सबै विद्यालयहरूमा इन्टरनेट सुविधा उपलब्ध गराई प्रत्येक विद्यालयमा १/१ वटा ICT Lab को व्यवस्था गरिने छ ।
- ज) शिक्षकहरूको क्षमता अभिवृद्धि तथा पुनतार्जकीका निमित्त बिषयगत रुपमा शिक्षक तालिमको व्यवस्था गरि परम्परागत शिक्षण बिधिलाई निरुत्साहित गर्दै आधुनिक प्रविधि मैत्री उपचारात्मक शिक्षण बिधि लाई प्रोत्साहित गरिनेछ ।
- झ) विद्यालय व्यवस्थापन समितिको अध्यक्ष तथा शिक्षक अभिभावक संघको अध्यक्षलाई आवश्यकता अनुसार व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम गराई विद्यालयको नियमित पठनपाठनको अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ ।
- ञ) हरेक विद्यालयमा शिक्षक, विद्यार्थी र अभिभावक बिचको अन्तरक्रियालाई नियमित गरिने छ ।
- ट) सामुदायिक विद्यालयका बालबालिकालाई नियमित रुपमा विद्यालय आउने तथा बालबालिकालाई समयसम्म विद्यालयमा रहिरहने वातावरण मिलाउन बाल कक्षालाई प्रदेश तथा संघीय सरकारहरूसँग सहकार्यमा दिवा खाजाको व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- ठ) गाउँपालिकामा रहेका सम्पूर्ण विद्यालयका कक्षा १-९ को वार्षिक परीक्षामा एकरूपता कायम गर्न गाउँपालिका स्तरीय परीक्षा सञ्चालन गरिनेछ ।
- ड) गुणस्तर शिक्षा प्रदान गर्न र पालिकाको शैक्षिक गुणस्तर वृद्धि गर्न अतिरिक्त कक्षा संचालनका लागि अनुदान रकम उपलब्ध गराइनेछ ।
- ढ) माध्यमिक तह सम्म संचालन भएका विद्यालयबाट एक/एक जना उत्कृष्ट विद्यार्थीलाई गाउँपालिकाले प्राविधिक शिक्षाका लागि अध्ययन खर्च उपलब्ध गराउने छ ।



प्रमाणित गर्दछु,
2068/02/90
अध्यक्ष

- ण) कक्षा ११ र १२ लाई निशूलक गर्ने र ३ वटा मा.वि लाई विद्यार्थीको संख्या अनुपात हेरी विद्यालयलाई एकमुष्ट अनुदान रकम विनियोजन गरिनेछ ।
- त) गाउँपालिकामा प्राविधिक जनशक्ति उत्पादन गर्ने उद्देश्यले MBBS Doctor पढ्ने विद्यार्थीहरुलाई कुल रकमको ५० प्रतिशत अनुदान दिने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइएको छ ।
- थ) पालिका भित्रका उच्च शिक्षा अध्ययन गर्न चाहने जेहेन्दार, गरिब विद्यार्थीहरुलाई ५० % अनुदान उपलब्ध गराइनेछ ।
- द) एक वडा एक विद्यालयमा आनेपान भाषा पढाउने व्यवस्था गरिनेछ साथै अन्य मातृभाषामा पढाइ हुनसक्ने समुदाय रहेका विद्यालयहरुमा मातृभाषा पढाउने व्यवस्था गरिनेछ ।

५. स्वास्थ्य तथा सरसफाई सम्बन्धी नीति:

“स्वास्थ्यलाई दिउ पहिलो स्थान अनि हुन्छ रोगको निदान”

- क) विधमा महामारीको रूपमा फैलिइरहेको कोरोना भाईरस (COVID-19) लगायतका महामारीको नियन्त्रणका लागि गाउँपालिकाको क्षमता बढाउन गाउँपालिकाको विपत् व्यवस्थापन कोषलाई थप रकम विनियोजन गरि कोषलाई बलियो बनाइनेछ ।
- ख) स्वास्थ्य चौकीहरुलाई भौतिक तथा स्रोत साधनले सुविधा सम्पन्न बनाउने निति अनुरूप सबै वडाहरुमा स्वास्थ्य चौकी व्यवस्थापन तथा सञ्चालनका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरिनेछ ।
- ग) गाउँपालिकालाई पूर्ण सरसफाईयुक्त गाउँपालिका बनाउन सरसफाई अभियान सञ्चालन गरिनेछ ।
- घ) सबै वडाहरु पूर्ण खोपयुक्त वडा घोषणा भई सकेकाले उक्त कार्यक्रमको दीगोपनाका लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- ङ) गाउँपालिकाभित्रका स्वास्थ्य चौकीहरुको भौतिक स्रोतसाधन तथा व्यवस्थापनमा सुधार गर्दै लगिनेछ ।
- च) गाउँपालिका भित्रका दीर्घरोगी, नसर्ने रोग, मानसिक रोग लगायतका रोगहरुको पीडित जनतालाई औषधी उपचारमा सहयोग गर्दै सामाजिक सुरक्षालाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
- छ) गाउँपालिका भित्रका कडा रोग लागेका विपन्न परिवारलाई विपन्न नागरिक सहायता स्वरूप रु २०,००० सम्म सहयोग प्रदान गरिनेछ ।
- ज) घरभित्रको धुवाँ रहित गाउँपालिका निर्माण गर्न अभियानहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
- झ) सरुवा रोगहरुको संक्रमण नियन्त्रण गर्नका लागि कार्यक्रमहरु ल्याइनेछ । आधारभूत स्वास्थ्य सेवा तथा सरुवा रोग पहिचान तथा उपचारमा सहयोग पुर्याउन ल्याव सेवाहरु क्रमश सबै वडाहरुमा सञ्चालन आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिनेछ ।
- ञ) दाँत, छाला तथा आँखा सम्बन्धी रोगहरुको स्वास्थ्य जाँचका लागि गाउँपालिकामा स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन गरिनेछ एवं ज्येष्ठ नागरिकलाई निःशूलक दाँत लगाइदिने र चस्मा वितरण गर्ने व्यवस्था गरिनेछ ।
- ट) गाउँपालिका भित्रका गर्भवती महिलाहरुलाई नियमित स्वास्थ्य जाँच गर्न प्रोत्साहित गरिने छ ।
- ठ) गाउँपालिका भित्रका सम्पूर्ण स्वयं सेविकाहरुलाई विशेष प्रोत्साहनको व्यवस्था गरिने छ ।



प्रमाणित गर्दछु।
2068/03/19

- ड) गाउँपालिका भित्रका सम्पूर्ण सुत्केरी महिलाकाहरुका लागि सुत्केरी आमा, पोषिलो खाना कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ एवं प्रत्येक स्वास्थ्य संस्थाबाट क्यालसियम चक्री वितरण गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- ढ) प्रत्येक वडामा १ वटा बर्थिङ सेन्टर स्थापना गरी सुरक्षित सुत्केरी गराउने व्यवस्था गरिने छ ।
- त) अशक्त अपाङ्ग तथा बृद्धाहरुको अवस्थालाई मध्यनजर गरी विभिन्न संघ संस्थाको साझेदारीमा सबै वडामा निःशुल्क एकीकृत स्वास्थ्य शिविरको व्यवस्था मिलाएको छु ।
- थ) निर्माणाधिन १० शैयाको हाडपाड स्वास्थ्य चौकीबाट २४ सै घण्टा स्वास्थ्य सेवा प्रबन्ध गरिने छ ।
- द) विपन्न वर्गका नागरिकहरुका लागि आपतकालिन स्वास्थ्य समस्या परेको बेला स्वास्थ्य संस्था सम्म लैजान निःशुल्क एम्बुलेन्सको व्यवस्था गरिने छ ।
- ध) स्वास्थ्य संस्थामा रहेको औषधी अभावको समस्या हटाई प्रयाप्त औषधी उपलब्ध गराइनेछ ।
- न) विपन्न नागरिक तथा कडा रोग लागेकालाई स्वास्थ्य बिमाको व्यवस्था गरिनेछ ।
- प) प्रत्येक विद्यालयमा ६/६ महिनामा १ चोटी विद्यार्थीहरुको स्वास्थ्य जाँच तथा औषधी वितरण गरि सामान्य प्राथमिक उपचारको व्यवस्था गरिनेछ ।
- फ) हाडपाड स्वास्थ्य चौकीमा X-RAY सेवा सञ्चालन गर्न आवश्यक जनशक्ति व्यवस्थापन गरि संचालनमा ल्याइने छ ।

६. सूचना तथा सञ्चार सम्बन्धी नीति:

“जटिल जिवनलाई बनाउ सरल, सुशासन बृद्धि गर्ने प्रविधिको बल”

- क) गाउँपालिका र पाँच वटै वडा कार्यालयहरुमा सूचना र प्रविधिको महत्वलाई आत्मसात गर्दै इन्टरनेट जडान गरि सकिएको छ । इन्टरनेट सेवालाई दिगो र भरपर्दो बनाउन आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- ख) वडा मार्फत प्रवाह हुने सेवा कम्प्युटरकृत प्रणाली मार्फत दिनका लागि कर्मचारीहरुको क्षमता विकास गरी कामको सुरुवात गरिनेछ ।
- ग) विश्वस्तरमा चलेका प्रविधि इन्टरनेट, SMART Village, Software प्रणाली तथा Free WIFI ZONE को सुरुवात गरिनेछ ।

७. खानेपानी सम्बन्धी नीति:

“पिउ शुद्ध पानी, स्वस्थ बनाउँ जिन्दगानी”

- क) स्वच्छ तथा स्वस्थ खानेपानीमा सबैको पहुँच स्थापित गर्न खानेपानी सम्बन्धी आयोजनाहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
- ख) खानेपानीको मुहान संरक्षणलाई उच्च प्राथमिकता दिइनेछ ।
- ग) एक घर एक धाराको नीतिलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- घ) संचालित खानेपानी योजनाहरुको मर्मत र संरक्षणलाई निरन्तरता दिइनेछ ।



प्रमाणित गर्दछु,
 2065/02/19

८. प्राकृतिक श्रोत उपयोग सम्बन्धी नीति:

८.१ वनसम्बन्धी नीति:

- क) सामुदायिक वन समूह तथा निजी वन व्यवसायी मार्फत विरुवा उत्पादनमा अनुदानको व्यवस्था गर्दै लगिनेछ ।
- ख) खाली क्षेत्रमा वृक्षारोपण कार्यलाई प्रोत्साहित गरिनेछ ।
- ग) गाउँपालिकाभित्र नर्सरीको व्यवस्थापन गर्न वन कार्यालयसँग समन्वय गर्दै अगामी दिनमा कार्यक्रमहरू तय गरिनेछ ।

८.२ जल तथा उर्जासम्बन्धी नीति:

- क) जलाधार क्षेत्रहरूको संरक्षण गर्दै स्थानीय खोला र मुहानहरूको संरक्षणलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
- ख) राष्ट्रिय प्रसारण मार्फत गाउँपालिकाको सबै वडामा विद्युत सेवाको पहुँच विस्तार गरी उज्यालो गाउँपालिका निर्माणमा जोड दिइनेछ ।
- ग) सबै वडालाई विद्युतको राष्ट्रिय प्रसारण लाईनमा जोडने र उज्यालो गाउँपालिका बनाउने एवं घरायसी प्रयोजनमा खपत हुने विद्युत महसुल निः शुल्क गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु ।

९. विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति:

- क) गाउँपालिकामा हुन सक्ने सम्भावित प्राकृतिक वा गैर प्राकृतिक कारणबाट उत्पन्न विपद् बाट हुने जनधनको क्षती न्यूनीकरण गर्न गाउँपालिका र प्रत्येक वडाहरूमा विपद् व्यवस्थापन समितिको गठन गरी परिचालन गरिनेछ ।
- ख) गाउँपालिका भित्र हुने विपद्बाट पीडित स्थानीय गाउँबासीहरूलाई राहत तथा उद्धार गर्नका लागि गाउँपालिकामा एक विपद् व्यवस्थापन कोष स्थापना गरी खर्च व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- ग) विपत्त व्यवस्थापन गर्नका लागि पूर्व तयारी गर्ने, विपत्तको अवस्थामा राहत उपलब्ध गराउने, उद्धार गर्ने एवं पुनः निर्माणको काम गर्ने ।

१०. उद्योग सम्बन्धी नीति:

- क) गरिवी न्यूनीकरणका लागि लघु उद्यमहरूको स्थापना र विस्तारगरी रोजगारी सृजना गर्ने कार्यक्रमहरूको अवलम्बन गरिनेछ ।
- ख) गाउँपालिका भित्र सञ्चालित उद्योग तथा व्यवसायको दर्ता गरी अद्यावधिक गरिनेछ ।
- ग) पालिका भित्रका उत्कृष्ट उद्यमीलाई प्रोत्साहन रकम उपलब्ध गराउने ।

११. सामाजिक परिचालन सम्बन्धी नीति:

- क) सामाजिक परिचालनको माध्यमबाट स्थानीयवासीहरूको विकासमा पहुँच पुर्याउन क्षमता अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्य अनुरूप सञ्चालन भएका सामाजिक परिचालन सम्बन्धी कार्यक्रमहरूलाई निरन्तरता दिदै लगिनेछ ।



प्रमाणित गर्दै,
2065/08/19
अध्यक्ष

१२. राजस्व सम्बन्धी नीति:

“हाम्रो गौरव हाम्रो कर, गाउँ विकासमा दीगो भर”

- क) गाउँपालिकालाई सबैभन्दा बढी कर तिर्ने करदातालाई सम्मान गरिनेछ साथै संकलित राजस्वलाई गाउँपालिकाको विकासमा उपयोग गरिनेछ ।
- ख) सम्पत्ति कर, भूमीकर लगायतको कर शुल्क तोकिएको समय भित्र नै तिर्न प्रोत्साहन गरिनेछ । साथै सेवाग्राहीहरूले सेवा लिन आउँदा राजस्व तिरेको रसिद अनिवार्य पेश गर्नु पर्ने नीति लिइनेछ ।

१३. भू-संरक्षण सम्बन्धी नीति:

- क) जलाधार तथा मुहान संरक्षण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- ख) सडक पाखा संरक्षण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- ग) एकीकृत जलाधार व्यवस्थापन कार्ययोजना कार्यान्वयन गर्दै लगिनेछ ।

१४. खेलकुद सम्बन्धी नीति:

“खेल खेलौ स्वस्थ रहौ”

- क) स्थानीय क्लब तथा विद्यालयहरू मार्फत खेलकुद कार्यक्रम सञ्चालन तथा प्रवर्द्धन गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- ख) गाउँपालिकामा अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड अनुरूपको खेलमैदान निर्माण गर्न विशेष पहल गरिनेछ ।
- ग) राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरका खेलाडीहरूको उत्पादन गर्नका लागि विशेष नीति अवलम्बन गरी युवालाई तालिमको व्यवस्था गरिनेछ ।
- घ) विभिन्न खेलहरूको विकास गर्न विधागत प्रशिक्षणको लागी प्रशिक्षकहरूको व्यवस्था गरी प्रत्येक वडा स्तर तथा विद्यालयहरू मार्फत समन्वय गरी खेलाडी उत्पादनमा जोड दिइने छ ।
- ङ) विभिन्न खेलहरू खेल्नका लागी अनिवार्य आवश्यक पर्ने ड्रेस व्यवस्थापनका लागि स्थानीय क्लब तथा विद्यालयहरू संग समन्वय गरी ड्रेस व्यवस्थापन गर्न आवश्यक पहल गरिने छ ।
- च) गाउँपालिका स्तरीय खेलकुद विकास समिति गठन मार्फत पालिका स्तरीय खेल खेलाडि खेलाडिहरू छनौट गरिनेछ ।
- छ) गाउँपालिका स्तरीय खेलमैदान क्रमागत रूपले निर्माण गरिनेछ ।
- ज) प्रत्येक वडामा कमिमा एउटा INDOOR खेल सञ्चालन गर्न आवश्यक पूर्वाधार निर्माण गर्ने ।
- झ) खेल क्षेत्रको विकास र खेलाडी उत्पादनका लागि प्रत्येक वर्ष आठराई त्रिवेणी कप फुटबल तथा भलिबल प्रतियोगिता सञ्चालन गरिनेछ ।

१५. सुशासन सम्बन्धी नीति:

- क) गाउँपालिकाको कृयाकलापलाई पारदर्शी, जवाफदेही र मितव्ययी बनाउन सार्वजनिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, अनुगमन तथा सुपरीवेक्षण जस्ता विधि तथा प्रकृया प्रभावकारी तुल्याइनेछ ।
- ख) वित्तीय कारोबार जिन्सी लेखा राजस्व प्रणाली सम्बन्धी कार्यलाई व्यवस्थित तुल्याउन कम्प्युटरकृत प्रणालीको सुरुवात गरिनेछ ।

प्रमाणित गर्दछु।

[Signature]

२०६८/०८/१०

दिपेन्द्र पौडेल
अध्यक्ष

ग) गाउँपालिकाको सेवा प्रवाहका क्रममा उत्कृष्ट कार्यसम्पादन गर्ने कर्मचारीहरूलाई प्रोत्साहन गर्न कर्मचारीलाई पुरस्कृत गरिनेछ ।

१६. लक्षित वर्ग सम्बन्धी नीति (महिला, बालबालिका, अपाङ्ग, दलित, जेष्ठ नागरिक, आदिवासी जनजाति, युवा) :

क) लक्षित वर्गको क्षमता विकासका लागि तालिम, गोष्ठी तथा सचेतनामूलक कार्यक्रमहरूको आयोजना गरिनेछ ।

ख) विभिन्न जात जातिका धर्म संस्कृती र परम्परा संरक्षणका लागि गाउँपालिका र वडा स्तरीय कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।

ग) महिला, आदिवासी जनजाति, दलित, जेष्ठ नागरिक, अपाङ्ग तथा अल्पसंख्यक जातजातिको विकासका विशेष कार्यक्रमहरू गर्दै जाने नीति लिईनेछ ।

घ) हरेक विद्यालयहरूमा बालमैत्री धारा र बालमैत्री खेलमैदानको निर्माण गर्न अभियान सञ्चालन गरिनेछ ।

ङ) जेष्ठनागरिक हरूको सम्मानका लागि विशेष कार्यक्रमहरू सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।

च) लक्षित वर्गका समूदायहरूको जीवनस्तर उकास्नका लागि सीपमूलक तालिमको व्यवस्था मिलाउने नीति लिइनेछ ।

छ) युवाहरूलाई सीप सिकाई रोजगारीको सृजना गर्न युवा लक्षित विशेष कार्यक्रमहरू ल्याइनेछ ।

ज) महिलाहरूको क्षमता विकास तथा व्यवसायिक तालिमका लागि आवश्यक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिने छ ।

झ) दीर्घरोगी जेष्ठ नागरिक हरूलाई औषधी उपचारमा सहयोग गरिनेछ ।

ञ) विपन्न गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाहरूलाई आपतकालिन उद्धार तथा उपाचार कार्यक्रम मार्फत मातृ-शिशु सुरक्षा कार्यक्रमको शुरुवात गरिनेछ ।

ट) स्थानिय स्तरमा उपलब्ध स्रोत साधनको अधिकतम उपयोग गरि सिपमूलक कार्यक्रम संचालन गरि महिलाहरूलाई आत्मनिर्भर गरिने छ ।

१७. गरिबी न्यूनीकरण सम्बन्धी नीति:

क) गाउँपालिका भित्रका विपन्न सुकुम्बासीलाई आवासका लागि जग्गा व्यवस्थापन गर्न निःशुल्क जग्गादाताको खोजि गरि उचित व्यवस्थापन गरिनेछ ।

ख) "जस्ताको छानो गाउँपालिकाको सान, फुसको छानो विस्थापित गर्ने हाम्रो अभियान" भन्ने नाराका साथ गाउँपालिका भित्रका विपन्न तथा दलित परिवारहरूको फुसको छानो भएका घरहरूलाई टिनको छानाको व्यवस्था गरिदै लगिनेछ ।

ग) विपन्नलाई सम्पन्न बनाउन सहयोग गर्ने तथा अनाथ दुहुँरा बालबालिकालाई पालन पोषण गर्ने व्यक्ति, संघ सस्थालाई सम्मान गरिनेछ ।

१७. धर्म, संस्कृति तथा परम्परा सम्बन्धी नीति:

क) हिन्दु, बौद्ध, किराँत लगायत सम्पूर्ण धर्मावलम्बीहरूको मठ, मन्दिर, गुम्बा, माइहीमहरूको निर्माण तथा संरक्षण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

ख) लोपोन्मुख कला संस्कृतिको खोज गरी जगेर्ना गरिने छ ।



प्रमाणित गर्दछु
2068/02/19

ग) धार्मिक तथा संस्कृतिक पुरातात्विक वस्तुहरूको पहिचान गरी संरक्षण गरिनेछ ।

१८. न्याय सम्पादन सम्बन्धी नीति:

“गरौ मिलाप, नगरौ विलाप ”

क) मेलमिलाप केन्द्रलाई विधि प्रक्रिया अनुसार काम कर्तव्य र अधिकारले सुसम्पन्न गरि सेवा प्रवाह गरिनेछ ।

ख) न्यायिक समितिमा परेका विवादहरूलाई तत्काल निराकरण गर्न न्यायिक समितिका पदाधिकारीहरूको क्षमता विकास गरिनेछ ।

अन्त्यमा गाउँपालिकाको नीति र कार्यक्रमको परिणाम त्यसको सफल कार्यान्वयनबाट देखिने भएकोले नीति तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयनमा सम्बन्धित सबैको सकृय भुमिका र सहयोगको अपेक्षा गरेको छु । यस नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमामा सहयोग गर्नुहुने सभाका सम्पूर्ण सदस्यज्यूहरू, राजनितिक दलका पदाधिकारीज्यूहरू सामाजिक सघ संस्थाहरू, सम्पूर्ण सरोकारवालाहरू तथा अहोरात्र खटिने सम्पूर्ण कर्मचारीहरूमा हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु ।

धन्यावाद ।

स्व. गाउँपालिका परिषद् बैठक कार्यसूचक प्रमाणिकरणको लागि
नेता जईरु
06/02/90



प्रमाणित गर्दछु,
06/02/90